

TEĀTRA SPĒLĒŠANAS TRADĪCIJAS ZILĀKALNA PAGASTĀ

1983 - 2018

Informāciju sagatavoja Sarmīte Krūza

- 2018 -

1956. gadā teiksmām apvītā
Zilākalna pakājē, purva Lielais kūdras pārstrādei, tika
uzcelts kūdras uzņēmuma "Lielais" ciemats. 1961. gadā
ciematom maina nosaukumu - "Zilaiskalns" - un piešķir
pilsētciemata tiesības.

Uz darbiem kūdras purvā un
ciemata celtniecībā
sabrauca strādnieki no visas plašās toreizējās Padomju
Savienības.

Līdz ar to iedzīvotāju sastāvs ir daudznacionāls.

Zilākalna ciemata iedzīvotāji vienmēr bijuši aktīvi pašdarbnieki.

No 1958. gada līdz 1973. gadam kūdras fabrikas "Lielais" klubā darbojās dažādi pieaugušo un bērnu/jauniešu pašdarbības kolektīvi:

- ✓ jauktais koris
- ✓ sieviešu ansamblis (dziedošs latviešu valodā);
- ✓ sieviešu ansamblis (dziedošs krievu valodā);
- ✓ jauniešu estrādes ansamblis;
- ✓ pūtēju orķestris;
- ✓ deju kopas;
- ✓ dramatiskais pulciņš.

Celts kā kūdras fabrikas "Lielais" klubs. No 1960. gada kūdras fabrikas "Zilaiskalns" klubs. Ēka celta 1958. gadā, nojaukta 1989. gadā.

Par teātra spēlēšanu Zilākalna ciematā, no ciemata pirmsākumiem, trūkst ziņu, nepieciešama dziļāka izpēte.

No ilggadējo ciemata iedzīvotāju stāstījumiem ir zināms, ka daudzveidīgas kultūras norises, ļoti rosīga dzīve Zilākalnā bijusi laika posmā no 1961. gada līdz 1973. gadam. Vēlākos gados, mainoties kluba vadītājiem, pašdarbības kolektīvi pamazām izjūk.

Situācija mainās 80 - tajos gados.

80 - tie gadi.

Pēc savas iniciatīvas, Zilākalna ciemata dažāda vecuma jauniešu grupa veido teatralizētus uzvedumus, jo dramatiskā kolektīva darbība ir pieklususi. Jaunieši, no pieejamiem materiāliem, paši izgatavo tērpus, maskas, rekvizītus un dekorācijas.

Uzvedumi tiek izrādīti ne tikai Zilākalna ciematā, bet arī citur.

1982. gads.

Gatavojoties Jaungada uzvedumam, pirms pasākuma, mēģinājuma laikā izmēģinot pūķa Goriniča spēju izsplatīt uguni, notiek negadījums - pūķis aizdegās. Lai pasākums notiktu, jo pēc neilga laika sāks nākt skatītāji, jaunieši izlemj parādīt lugu bez pūķa.

1983. gads.

Pēc pirmā pūķa versijas nodegšanas jaunieši izlemj, ka vajadzētu iestudēt lugu, kurā būtu iesaistīts gan pūķis, gan Jaungada uzvedumā parādītie pasaku tēli, jo visiem kolektīva dalībniekiem pūķis bija ļoti iepatīcies.

Ludziņa "Nemirstīgais Kaščejs" tiek iestudēta pēc krievu tautas pasakas motīviem un notiek krievu valodā. Izrādi skatītājiem parāda brīvdabas deju laukumīņā (aiz kluba), kuru vietējie iedzīvotāji dēvē par Пятачок.

Galvenie tēli:

Baba Jaga,
Nemirstīgais Kaščejs,
cara dēls Ivans,
pūķis Goriničš
un citi.

Babas Jagas lomā Natālija Kuļasova

Uzvedumā piedalās Natālija Kuļasova, Vladimirs Burcevs, Olga Golubeva, Ainārs Golubevs, Valērijs Mihailovs, Tatjana Smirnova un citi.

1985. gads.

Decembrī nomainās kluba vadītājs.

Kaut arī kūdras rūpnīcas klubs atrodas ēkā, kura faktiski ir avārijas stāvoklī, tur notiek dažādi pasākumi, atsāk darbību dažādi kolektīvi.

Regulāri notiek mēģinājumi vīru vokālajam ansamblim, apvienotajam Dikļu - Zilākalna korim un dramatiskajam pulciņam.

1985. gads.

Teatralizēts uzvedums Zilākalna klubā, veltīts Jaungada dienai.

Uzvedumā piedalās Viktors Gans, Daina Kazaka un citi.

1986. gads.

Masku izgatavošana Jaungada uzvedumam.

Olga Golubeva, Vladimirs Burcevs.

1989. gadā Zilākalna klubs ir avārijas stāvoklī un to nojauc.

Telpas pasākumiem ierāda bijušā Zilākalna pagasta bērnodārza ēkā, otrajā stāvā.

Pašdarbības kolektīvu darbība netiek turpināta.

2000. gadā kultūras namam tiek ierādītas telpas tajā pašā ēkā, stāvu zemāk. Telpas ir, vadītāja nav.

Bērnudārza ēka, celta 60 - to gadu sākumā, renovēta 2015. gadā.

Kultūras nams izvietots ēkas pirmā stāva labajā spārnā.

No 2002. gada līdz 2009. gadam Zilākalna kultūras namā strādā vadītāja Denoīda Ļeskina, kura savā darbības laikā, pasākumu tapšanā, cenšas iesaistīt gan lielus, gan mazus pagasta iedzīvotājus.

Zilākalna pagasta skolas vecuma bērni piedalās uzvedumos dažādos tematiskos pasākumos.

Uzvedums "Pepija", Zilākalna pagasta kultūras namā.
Ap 2003./2004. gadu.

No 2005. gada līdz 2009. gadam
Zilākalna pagasta padomes sekretāre Inese Stepane un
aktīvas pagasta iedzīvotājas kopīgi veido teatralizētus
Jāņu ielīgošanas pasākumus,
iesaistot Zilākalna sieviešu deju grupu "Jūle", savus
bērnus un viņu draugus.

2005. gads.

Jāņu ielīgošanas uzvedums,
Zilākalna pagasta kultūras nama
iekšpagalms.

No labās: Inese Stepane, Velta Balode, Liene Šelkovska.

2009. gadā Zilākalna kultūras namā par vadītāju sāk strādāt Inese Stepane.

Inese Stepane no jaunības dienām darbojusies J. Ziemeļnieka Strenču Tautas teātrī. 1978. gadā beigusi Kultūras darbinieku tehnikumu, iegūstot pašdarbības dramatiskā kolektīva specialitāti. Visu laiku strādājot kultūras jomā, centusies celt savu profesionālo izaugsmi, apmeklējot seminārus un kursus.

Atsākās dažādu pašdarbības kolektīvu darbība, tajā skaitā dramatiskais pulciņš, kuru vada kultūras nama vadītāja.

Pulciņa dalībnieki piedalās dažādos tematiskos pasākumos, uzvedumos Jāņu ielīgošanā un citās aktivitātēs gan savā pagastā, gan citur.

2010. gads.

Skečs Sveču dienas
pasākumā, Zilākalna pagasta
kultūras namā.

No kreisās: Inese Stepane,
Velta Balode.

2010. gads.

Uzvedums Jāņu ielīgošanas
pasākumā,
Zilākalna pagasta kultūras namā.

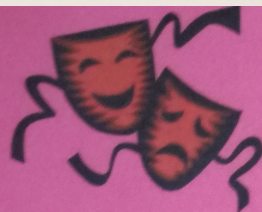

No kreisās: Inese Stepāne, Liene Šelkovska,
Velta Balode.

2013. gads.

Humoristisku skeču virkne:
"Sietiņsons nav muļķis" -
autors Z. Donis;
"Šausmas istabā" - autore
Aiva Birbele;
"Vizīte pie dziednieka",
"Kaimiņienes plāpā" un
"Sveču maģija" - autore
Inese Stepane.

Uzveduma režisors Inese
Stepane.

13.aprīlī plkst. 18.13

Zilākalna kultūras namā

Zilākalna dramatiskā kolektīva

pirmizrāde - komēdija

Raibumu iela - 13

Lomās darbojas:

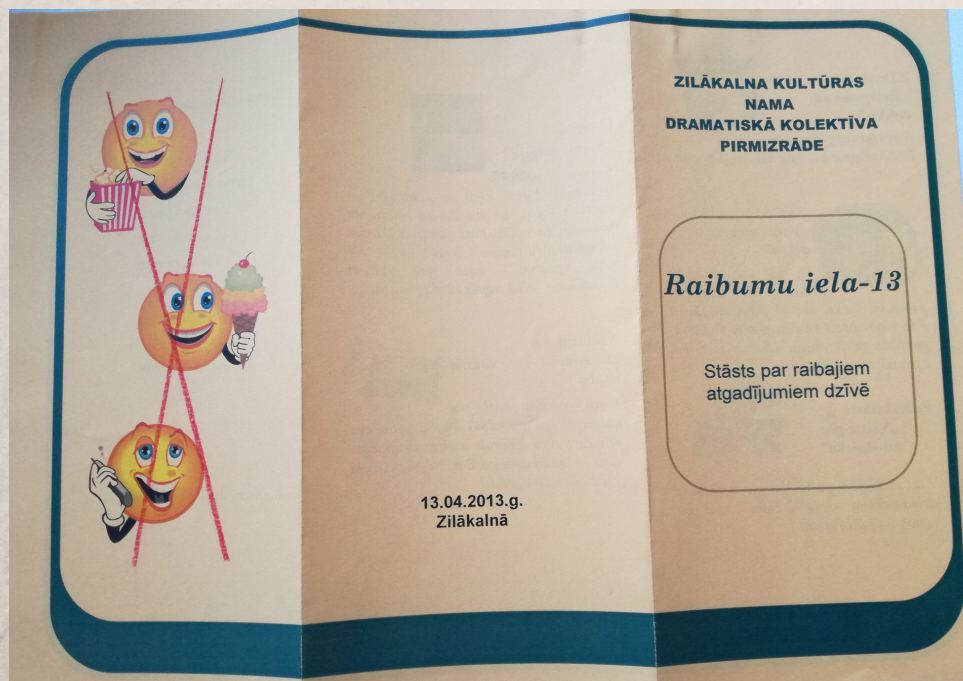
Sarmīte Krūza, Sarma Sabīne Laicāne,
Eva Pastiljone, Liene Šelkovska, Elīne
Zāmuele, Anita Žogla, Inese Stepane,
Aigars Brokāns, Arvis Vizners

Ieeja bez maksas!

Atnāc!

Pirmo reizi pasākumam tiek izgatavota programmiņa.

2013. gads.

"Raibumu iela - 13", 25. janvārī, viesojas Bērzaines Tautas namā.

* KOCĒNU PAGASTS * VAIDAVAS PAGASTS * BĒRZAINES PAGASTS * ZILĀKALNA PAGASTS * DIKĻU PAGASTS

Brīvais laiks — uz skatuves

Latvieši aizvien bijuši lieli teātra spēlētāji, bet tie, kam tas neavišķi padodas vai kas nav uzdrošinājušies iejusties tēlos, labprāt ir skatītāju rindās, kad uz skatuves nāk kaimiņi, draugi, zināmi pagasta cilvēki.

Novadā teātri mil abās izpausmēs, un kādā jaunā gada sestdienas pēcpusdienā Bērzaines amatierteātra kolektīvs — to vada Inna Krēsliņa — uzaiicināja ciemos tuvākos kaimiņus — Zilākalna spēlmaņus. Ziņas no viena pagasta uz otru izplatās ātri, un bērzainieši zināja, ka kaimiņi ir iestudējuši stāstu virtieni «Notikumi Raibumu ielā 13».

«Svētku maratons ir aizvadīts, nu ir vairāk laika paskatīties un novērtēt, kas izdevies un kas varbūt ne tik labi, bet galvenais joprojām ir būt pozitīviem, draudzēties un labi atpūsties. Prieks bija vērot, ka Zilākalna amatierkolektīvā iesaistījušies arī pagasta vadītāja un bibliotekāre, bet mums pašiem gandarījums, ka Bērzaines jaunieši joprojām ir uzticīgi teātrim,» vērtē Bērzaines tautas nama vadītāja Regina Šalte.

Savukārt Zilākalna kultūras nama un dramatiskā pulciņa vadītāja Inese Stepane iepazīs-

SVEČU MAĢIJA. Inese Stepane Zilākalna amatierteātra skeča veiksmīgi, acis nepamirkšķinot, piebur brūtgānu.

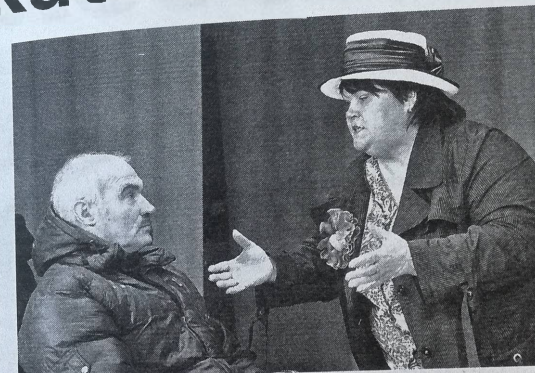
tina ar savējiem: «Mūsu kolektīvam vēl nav gads, jo sākām darboties tikai pagājušā gada sākumā. Sākām ar vienkāršāko — skečiem. Kādi pieci jau mums ir, bet mācāmies vēl klāt, lai izveidotu skeču izrādīti. Ceru, martā uz Teātra dienu un aprīļa Joku dienu jau varēsim parādīt skatītājiem. Kolektīvs nav liels, septiņi astoņi cilvēki, kuriem patīk teātris un kuri grib spēlēt. Esam jau uzstājušies Kocēnu novada svētkos Vaidavā vasarā un arī uz Bērzaines kolēģes uzaiicinājumu atsaucāmies labprāt, savukārt citā reizē ielūgsim bē-

zainiešus ciemoties pie mums. Tā bija jauka pēcpusdiena, publika zālē — ļoti laba, atsaucīga.»

Inesei Stepanei ir gados uzkrāta skatuves pieredze — viņa daudzas sezonas ir Strenču Tautas teātra aktrise, pašlaik piedalās Baibas Jukņevičas lugas «Pavasara neprāts» iestudējumā, ko strenčenieši jau parādījuši arī Valmieras pilsdrupās vasarā un ar ko aprīli, maijā plāno jaunus izbraukumus. I. Stepane piedalās arī Dikļu kolektīva izrādēs.

Maija Mežaka

Reizēmc 19/13 108/
H. 02. 14.

SKATIETIES! Lomās iejūtas bērzainieši Valentīna Stjade un Aivars Dzenis...

un Zane Alksne un Jānis Gulbis.

Vitauta Staņas foto

2014. gads.

Iestudēts Baibas Juknevičas
skeču apkopojums - "Omīšu bieds".

Dramatiskais pulciņš ar izrādi piedalās Kocēnu novada Vaidavas pagasta svētkos, "Spēlmaņu svētkos" Dikļos, teātru saspēlē Bērzainē un autores Baibas Juknevičas dzīvesvietā - dzimtajā Amatas novadā.

2015. gads.

Iesākts darbs pie lugas "Kam tiks Pičs", bet dažādu iemeslu dēļ netiek pabeigts.

Turpinās darbs pie cita iestudējuma - skeču kompozīcijas, kuru veiksmīgi izrāda skatītājiem 28. maijā, Zilākalna kultūras namā, pasākumā "Tādi mēs esam".

Skeči:

"Svešā valoda" - autore Baiba Jukneviča;

"Apsveikumi/ugunsgrēks" - materiāls ņemts no interneta;

"Baumanis Milmačos" - pārveidots internetā atrastais ("No senču pūra lādes" jeb "Asinsdarbi Milmačos") materiāls.

Meklējot repertuāru dramatiskajam kolektīvam, dažkārt internetā atrastie materiāli, kuriem nav norādīts autors (bāreņdarbi), tiek pārveidoti un pielāgoti atbilstoši Zilākalna pagasta dramatiskā pulciņa situācijai un iespējām.

2016. gads.

Dažādu iemeslu dēļ, pašdarbības kolektīvu pamet vairāki dalībnieki un lielu izrāžu spēlēšana kļūst sarežģīta. Tādēļ tiek izvēlētas uzvedumu formas, kurās nepieciešams neliels aktieru skaits.

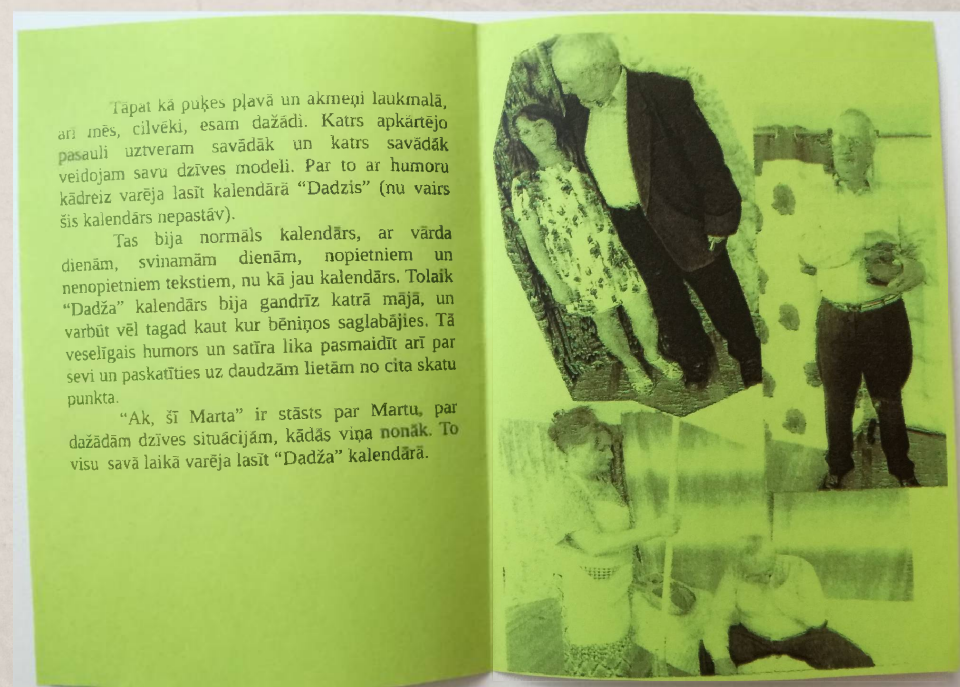
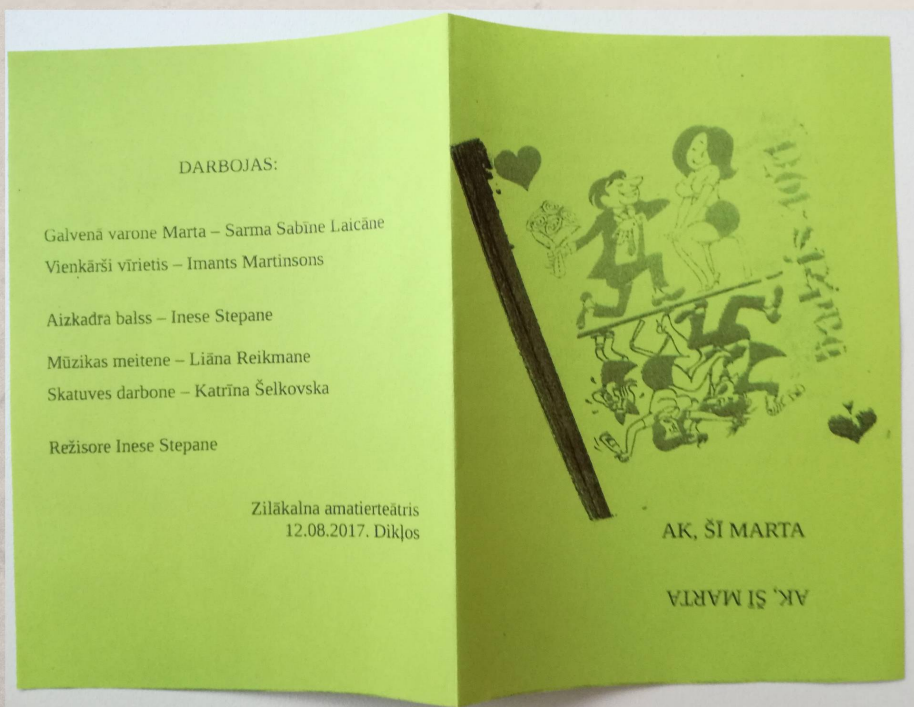
Sākas darbs ar teātra anekdotēm un žurnāla "Dadzis" feļetoniem.

2017. gads.

Gatavojoties "Spēlmaņu svētkiem" Dikļos, tiek uzvests darbs - "Ak, šī Marta". Materiāls izrādei, kuru apkopo režisore Inese Stepāne, tiek ņemts no seniem "Dadža" kalendāriem.

12. augustā, ar iestudējumu "Ak, šī Marta", Zilākalna amatierteātris piedalās amatierteātru festivālā "Spēlmaņu svētki".

Arī šai izrādei tiek sagatavota īpaša programmiņa.

2018. gads.

Lieldienu svinēšana Zilākalnā, 2016. gadā uzceltajā brīvdabas estrādē.

Uzvedumā piedalās meiteņu deju grupa, dramatiskā pulciņa dalībnieki un citi.

2018. gads.

Uzvedums "Imantiņa atgriešanās", Jāņu ielīgošanas pasākumā,
Zilākalna pagasta estrādē.

Piedalās Zilākalna sieviešu deju grupa "Jūle", Inese Stepane,
Imants Martinsons, Sarma Sabīne Laicāne un citi.

Atmiņās dalījās Zilākalna kultūras nama vadītāja Inese
Stepane, Zilākalna pagasta iedzīvotāji Olga Golubeva, Jānis
Plāns un citi.

Izmantotie materiāli un fotodokumenti no:
Zilākalna pagasta kultūras nama arhīva;
Zilākalna pagasta bibliotēkas novadpētniecības;
LNB periodika.lv;
Kocēnu novada mājaslapas koceni.lv;
Zilākalna pagasta iedzīvotāju privātajiem arhīviem.